

สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

Competencies of school administrators affecting the effectiveness of schools Under the Office
Of Nakhon Phanom Primary Education Service Area office 2

เกรียงไกร แสนสุข¹ ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม² ดร.ชรินดา พิมพ์บุตร³
Kriangkrai Sansook¹ Dr.Surat Duangchatom² Dr.Charinda Pimpabut³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 321 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 66 คน ครูผู้สอน จำนวน 189 คนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีค่าความเชื่อมั่นของสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนเท่ากับ 0.96 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.83-0.93 ค่าความเชื่อมั่นของประสิทธิผลของโรงเรียนเท่ากับ 0.94 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.83-0.87 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.80-0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ F-test (One-Way ANOVA) ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ละขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากและประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงานพบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ประสิทธิภาพของโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

² Course teacher in Master of Education Program in Educational Administration and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

³รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

³Deputy Director under the office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: เกรียงไกร แสนสุข, bannawa01082016@gmail.com

รับเมื่อ 31 พฤษภาคม 2564 แก้ไข 27 กรกฎาคม 2564 ตอรับ 29 กรกฎาคม 2564

3. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงานพบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน

4. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพโรงเรียนโดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .762

5. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ 3) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 64.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 28.477

6. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 3 สมรรถนะ ได้แก่

6.1 สมรรถนะด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องพัฒนาตัวเองในด้านการบริหาร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยศึกษาจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จในสายงาน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้ต้นสังกัดจัดอบรมสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

6.2 สมรรถนะด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลผลการเรียนรู้ เน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในด้านนี้อย่างสม่ำเสมอ

6.3 สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้บริหารโรงเรียนเพิ่มพูนความรู้ทักษะ ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

ABSTRACT

The purposes of this research were to study, compare, study the relationship, identify the predictive power and establish the guidelines for developing the competencies of school administrators affecting the effectiveness of schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area office 2. The sampling consisted of 321 cases of school administrators, teachers and the chairman of the basic educational commission of primary school under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2 in 2020 academic year. Out of these, 66 cases were school administrators, 189 cases were teachers and 66 cases were the chairman of the basic educational commission. The tools used for data collection were a 5-scale questionnaire and overall structured interview form with reliability 0.98 and discrimination 0.80 – 0.96. Out of these, the competencies of school administrators aspects had reliability 0.96 and discrimination 0.83 – 0.93 and the effectiveness of schools had reliability 0.94 and discrimination 0.83 – 0.87. The statistics used for data analysis comprised of percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA, Pearson's product moment correlation and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. The overall of both competencies of school administrators and effectiveness of schools in accordance with opinions of school administrators, teachers and the chairman of the basic educational commission was at high level.

2. Competencies of school administrators in accordance with opinions of school administrators, teachers and the chairman of the basic educational commission categorized by positions, it was found that the overall was different statistical significance at level of .01 and categorized by school size and years' experience, they were found that both overall was different statistical significance at level of .05.

3. The effectiveness of schools in accordance with opinions of school administrators, teachers and the chairman of the basic educational commission categorized by positions, it was found that the overall was different statistical significance at level of .01 and categorized by school size and years' experience, they were found that both overall was no difference.

4. The competencies of school administrators and the effectiveness of schools was found that it had a positive correlation with different statistical significance at level of .01 and coefficient of correlation at .762.

5. Three out of seven aspects of competencies of school administrators could predict the effectiveness of schools with different statistical significance at level of .01, Predictive power at 64.50 and the standard deviation of prediction equivalent to ± 28.477 .

6. Three aspects of the guideline for development competencies of school administrators affecting the effectiveness of schools were:

6.1 School administration aspect could developed themselves by study administration theories, be a leader of change by study from success administrators, be a good model for colleagues and had seminars from best practice administrators.

6.2 Curriculum and teaching aspect could developed by being teamwork and do multi-way in evaluation and assessment, support education management. study from best practice schools and always do monitoring and evaluation.

6.3 Quality assurance aspect could developed by attend in driving the education quality assurance, arrange seminar for develop knowledge and skills of administrators, had seminars from best practice schools, be teamwork and always do monitoring and evaluation.

Keywords: Competency of The School Administrators, Effectiveness of The Schools

ภูมิหลัง

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยมุ่งเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึง บริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานของประชาชนทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ พัฒนากำลังคนที่สุดอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน โดยมีกรอบทิศทางและเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่สนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง แนวพระราชดำของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับการสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2560 – 2564) และรองรับกับโครงสร้างประชากร บริบทการจัดการศึกษาของประเทศและสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของกระแสโลกาภิวัตน์ในโลกศตวรรษที่ 21 ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 สู่การปฏิบัติ

ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการผู้มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติหนึ่งในนั้นคือผู้บริหารโรงเรียน การที่โรงเรียนจะขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายได้นั้นต้องอาศัยความสามารถหรือสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน บุคคลสำคัญที่มีอุดมการณ์และมีแนวทางการพัฒนาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมผู้นำภาวะผู้นำการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ บริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง ปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน สามารถกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เป็นแบบอย่างที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ หลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียน จรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด ดังนี้ 1) การพัฒนาวิชาชีพ 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) การบริหารสถานศึกษา 4) หลักสูตร การสอน การวัด และประเมินผลการเรียนรู้ 5) กิจการและกิจกรรมนักเรียน 6) การประกันคุณภาพการศึกษา 7) คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, หน้า 47 – 49) การที่ผู้บริหารมีสมรรถนะในการบริหารโรงเรียนที่ดีส่งผลให้โรงเรียนเกิดประสิทธิผลโรงเรียนที่ดี ถึงแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียนในชั้นเรียนก็ตาม แต่ถ้าผู้บริหารปฏิบัติตนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และค่านิยมของโรงเรียนที่มุ่งหมายความสำเร็จทางวิชาการของผู้เรียนมีความมุ่งมั่น และสื่อสารวิสัยทัศน์ให้คณะครูเข้าใจตรงกันว่าโรงเรียนมีเป้าหมายอย่างไร ส่งเสริมให้ครูคิดนอกกรอบและแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาจัดการเรียนการสอนของตน โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่แปลกใหม่ และกระตุ้นให้คณะครูมีความผูกพันกับเป้าหมายร่วม และร่วมกันแสวงหาวิธีการทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งก็คือ ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนนั่นเอง (สำนักงานวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2555, หน้า 134)

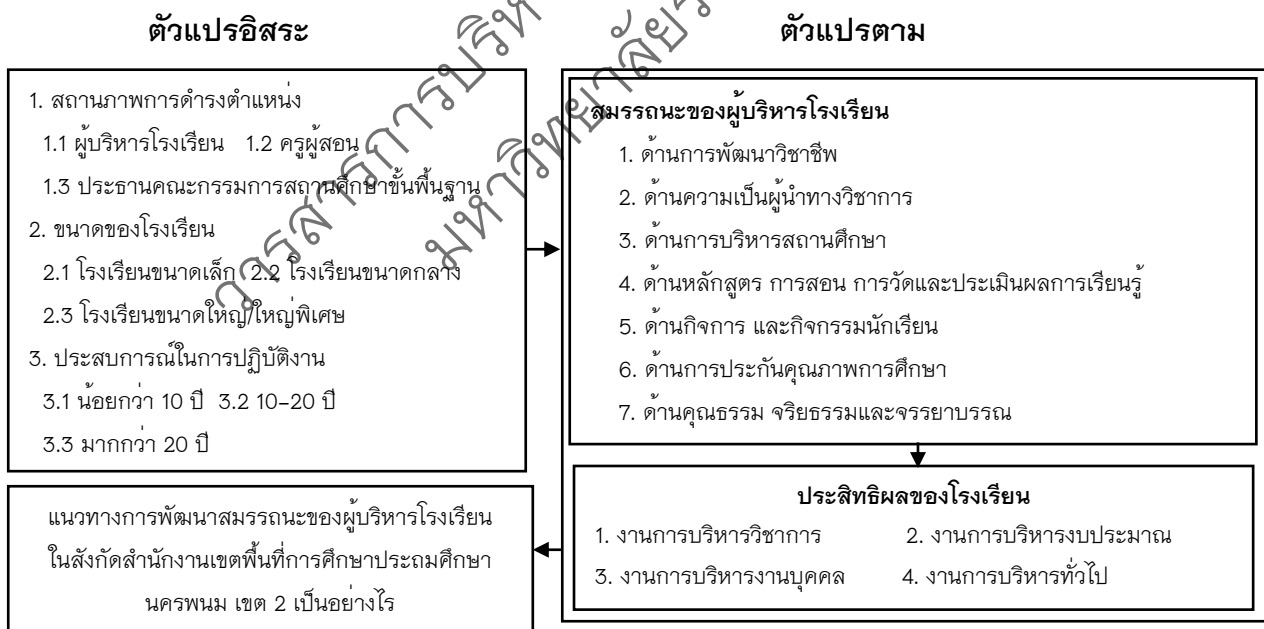
คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับใด
3. สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่งขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
5. สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
7. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
5. เพื่อศึกษาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 181 โรงเรียน จำนวน 1,959 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 321 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 6 คน ครูผู้สอน 189 คน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 66 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งแบบสอบถามมีจำนวน 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2, 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ซึ่งได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วันที่ 6 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เลขที่ใบรับรอง 044/2563 ออกโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. ส่งหนังสือพร้อมด้วยแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย โดยผู้วิจัยเป็นผู้ไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนก โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3, 4 สถิติที่ใช้ คือ ใช้สถิติทดสอบค่า F-test (One-Way ANOVA) กรณีทดสอบพบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 สถิติที่ใช้ คือ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณที่ละขั้นตอนโดยใช้วิธีวิเคราะห์ Stepwise

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน
5. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .762
6. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยมีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 64.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 28.477
6. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน จำนวน 3 สมรรถนะ ได้แก่
 - 6.1 สมรรถนะด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องพัฒนาตัวเองในด้านการบริหาร เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยศึกษาจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จในสายงาน และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้ต้นสังกัดจัดอบรมสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ
 - 6.2 สมรรถนะด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนา สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ กำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในด้านนี้อย่างสม่ำเสมอ
 - 6.3 สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ผู้บริหารโรงเรียนเพิ่มพูนความรู้ทักษะ ศึกษาดูงานโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 อภิปรายผล ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลวิจัยของ จีรพันธ์ ม่วงพิน (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก จิรพันธ์ ม่วงพิณ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ วิภาลัย วงษา (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลวิจัยของ สมภาพ ดวงซุ่ม (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ พิษชาวดี ฤชา (2555, หน้า 102) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเขตอำเภออินทิมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าทำงานโดยรวมและรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันจะมีการรับรู้สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลวิจัยของอัครศักดิ์ สิทธิ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าประสิทธิภาพโรงเรียน โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของอัครศักดิ์ สิทธิ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน โดยรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาสสินี หัตถกรจ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่าโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับผลวิจัยของ พงศ์สิริ เกื้อวราห์กุล (2559, บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารกับคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มี จำนวน 3 สมรรถนะ ได้แก่ ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรนนท์ ม่วงพิณ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า สมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคี ด้านการบริหารงานวิชาการ บริหารแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรับการประเมินภายนอก และด้านการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาและรักษาคุณภาพสมรรถนะของการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนให้อยู่ในระดับดีมากขึ้นกว่าเดิม

1.2 ผู้บริหารควรพัฒนาวิธีการทำงานหรือหาแนวทางในงานบริหารวิชาการให้ประสบความสำเร็จให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มประสิทธิผลด้านการบริหารวิชาการ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประสิทธิผลของโรงเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหาร ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2

2.2 ควรศึกษาและประเมินสมรรถนะการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

จิรนนท์ ม่วงพิณ. (2557). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ชชาวดี ฤชา. (2555). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในเขตอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณิรันดร์ แก้วบัวสา. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พงศ์สิริ เกื้อวรวิทย์กุล. (2559). สมรรถนะผู้บริหารกับคุณภาพของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ คช.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิภาลัย วงษา. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วิภาสสินี หัตถกรรจ์. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมภพ ดวงชอุ่ม. (2554). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา
เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

อัฒนศักดิ์ สิทธิ. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร